

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4P/71/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314209987
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5314209987.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou v právnej veci navrhovateľky J. A., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XX, A.Č.. P. XXX/X, A., zast. JUDr. Annou Mozolíkovou, advokátkou so sídlom Palárikova 1449, Čadca proti odporcovi F. A., nar. X.X.XXXX, bytom L. XX, zast. JUDr. Petrom Pohančeníkom, advokátom so sídlom Palárikova 93, Čadca, za účasti maloletého L. A., nar. X.X.XXXX, bytom u otca a maloletej C. A., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, obaja zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, v konaní o rozvod manželstva a prísl. takto

r o z h o d o l :

I. Manželstvo účastníkov konania - navrhovateľky J. A., rod. F., nar. XX.XX.XXXX a odporcu F. A., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu F. M. B., zväzok X, ročník XXXX, strana XX, poradové číslo XX r o z v á d z a.

II. Maloleté deti - L. A., nar. XX.XX.XXXX a C. A., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e d o s t r i e d a v e j s t a r o s t l i v o s t i otca a matky, ktorí striedavo budú deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Do starostlivosti matky z v e r u j e mal. L., nar. XX.XX.XXXX každý prvý, druhý týždeň v kalendárnom mesiaci v čase od 18.00 hod. v nedeľu na začiatku prvého týždňa do 18.00 hod. v nedeľu na konci druhého týždňa.

Do starostlivosti otca z v e r u j e mal. L., nar. XX.XX.XXXX každý tretí, štvrtý týždeň v kalendárnom mesiaci v čase od 18.00 hod. v nedeľu na začiatku tretieho týždňa do 18.00 hod. v nedeľu na konci štvrtého týždňa.

Každý z rodičov je p o v i n n ý mal. L.Ú., nar. XX.XX.XXXX pripraviť na odovzdanie druhému rodičovi v stanovený čas v mieste svojho bydliska.

Do starostlivosti matky z v e r u j e mal. C., nar. XX.XX.XXXX každý prvý, druhý týždeň v kalendárnom mesiaci v čase od 18.00 hod. v nedeľu na začiatku prvého týždňa do 8.00 hod. v pondelok na začiatku tretieho týždňa v mesiaci.

Do starostlivosti otca z v e r u j e mal. C., nar. XX.XX.XXXX každý tretí, štvrtý týždeň v kalendárnom mesiaci v čase od 8.00 hod. v pondelok na začiatku tretieho týždňa do 18.00 hod. v nedeľu na konci štvrtého týždňa v kalendárnom mesiaci s tým, že otec je p o v i n n ý každý deň dieťa odovzdať matke v jej bydlisku o 18.00 hod. a každý deň dieťa prevziať v bydlisku matky o 8.00 hod.

Matka je p o v i n n á dieťa na styk pripraviť v stanovený čas v mieste svojho bydliska.

Obidve deti b u d ú n a v š t e v o v a ť Základnú školu a materskú školu F. M. B..

III. Výživné na mal. L., nar. XX.XX.XXXX a mal. C., nar. XX.XX.XXXX n e u r č u j e.

IV. Žiadny z účastníkov konania n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Predmetom sporu bol návrh navrhovateľky na rozvod manželstva, úpravu práv a povinností k mal. deťom - L., nar. X.X.XXXX a C., nar. XX.X.XXXX na čas po rozvode. V návrhu uviedla, že žiada manželstvo rozviesť. Manželstvo uzavrela po dvojročnej známosti. Po troch rokoch od uzavretia manželstva, po narodení C. začali vznikať problémy. Bytovú otázku riešili manželia kúpou domu. Na kúpu domu si vzali hypotéku. Odporca sa odmietal zamestnať, v žiadnej práci dlho nevydržal. Neprispieval pravidelne na domácnosť, ani na deti. Vzhľadom ku kritickej finančnej situácii bola nútená navrhovateľka si v roku 2006 nájsť prácu v zahraničí. Bola nútená tak učiniť v príčinnej súvislosti s povinnosťou splácať úver a živiť rodinu. Odporca namiesto toho, aby to ocenil, bol nervózny, nadával. Práce mal len príležitostne. Pripojila zoznam firiem na čl. 4 spisu a zoznam zamestnaní, ktoré počas uvedenej doby vystriedal, čím preukazovala jeho sklony v zamestnaní fluktuovať. Poukázala na tú skutočnosť, že odporca je zručný elektrikár a vo svojom odbore by si určite prácu našiel. Výdavky v domácnosti hradila výlučne zo svojho príjmu. Agresivita odporcu sa však stupňovala, preto navrhovateľka bola nútená opustiť spoločnú domácnosť v mesiaci jún 2014. Odporca navrhovateľku napádal slovné i fyzicky, rozbíjal veci v domácnosti a to aj pred deťmi, citovo vydieral, že si niečo urobí a to aj pred deťmi. Deti tým veľmi trpeli. Podala oznámenie na políciu, vyhládala lekárske ošetrenie. V konaní pod sp. zn. 6P/26/2014 Okresný súd v Čadci zveril mal. deti do starostlivosti matky a zaviazal otca platiť výživné. Otec a syn rozhodnutie súdu nerešpektujú, syn sa zdržiava u otca, je otcom ovplyvňovaný a vedený proti matke. K tejto manipulácii a ovplyvňovaniu prispievajú aj starí rodičia. Riešia s ním veci neprimerané veku. Dcéra C. býva s matkou. K otcovi odmietala chodiť, pretože bola svedkom jeho útokov na navrhovateľku. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že nebráni deťom, aby sa s otcom stretávali. Na pojednávaní dňa 26.2.2015 (čl. 36) navrhovateľka svoj prednes doplnila tak prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, že súrodenecký vzťah medzi deťmi je veľmi dobrý, dcéra je viac naviazaná na matku a vzťah syna k matke sa mení, keď odíde od matky, nastáva odstup. Otec si syna kupuje, pretože jazdí na kamióne a dovolil mu s ním jazdiť. Preto syn viac inklinuje k otcovi. Matka sa viac zameriava na plnenie povinností, učenie a pod. L. má v škole veľmi dobré výsledky. Keď je otec neprítomný, vo výchove ho zastupujú jeho rodičia. Prioritne by výchovu mal zvládať rodič. Právna zástupkyňa matky uviedla, že nenavrhuje znalecké dokazovanie, pretože nechce stresovať deti a nechce im spôsobovať ďalšiu traumu, pretože syn to zle znáša. Nerozlišuje otázku choroby a otázku psychologického vyšetrenia. Domnieva sa, že je chorý a vadí mu to. Po výsluchu mal. detí na pojednávaní právna zástupkyňa matky na návrh otca na striedavú starostlivosť každé dva týždne s tým, že by otec zabezpečil, aby dcéra, ktorá je naviazaná na matku, každý večer spala spolu s matkou, právna zástupkyňa matky uviedla, že takýto návrh považujú s matkou za seriózný návrh, doslovne uviedla: „Ak to bude tak, že to zabezpečí a nebude to len na papieri, tak my takisto súhlasíme s uzavretím takejto rodičovskej dohody a takisto ju navrhujeme schváliť.“. Kolízna opatrovníčka k tejto dohode uviedla: „Ja tiež súhlasím, pokiaľ sa to bude dodržiavať.“. Právny zástupca otca na pojednávaní uviedol: „Dávam súhlas k uzavretiu takejto rodičovskej dohody a k schváleniu súdu.“.

Odporca prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo vyjadrení zo dňa 18.12.2014 čl. 22 spisu uviedol, že s rozvodom manželstva súhlasí, avšak z iných dôvodov. Za nepravdivé považoval tvrdenie, že odmietal pracovať. Veľkú časť manželstva bola navrhovateľka na materskej a počas tej doby rekonštruovali rodinný dom v L.. Je nepravdepodobné, že by navrhovateľka dokázala živiť rodinu a rekonštruovať rodinný dom z materskej. Nemal vždy stabilné povolanie, ale dokázal zarobiť finančné prostriedky a užiť rodinu. Polovicu mesiaca pracovala navrhovateľka v D., vtedy sa staral o mal. syna. Keď prišla na polovicu mesiaca domov, vtedy odporca pracoval a zarábala peniaze. Tak to u nich fungovalo počas manželstva. Nie je pravdivé tvrdenie o fyzických a psychických útokoch odporcu a týraní. Objektívnym dôkazom je, že priestupkové konanie bolo zastavené. Nemanipuluje deti, nenavádza deti proti matke. L. sa sám rozhodol bývať o otca. C. chce tiež bývať s otcom, ale má veľký strach z matky. Žiadal nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odboru detskej psychológie na preskúmanie skutočného záujmu mal. detí čo do zverenia jednému z rodičov. Navrhol mal. deti zveriť otcovi, pretože C. je zavražďovaná. Ak deti budú zverené otcovi, žiada rovnaké výživné, ako žiada matka, teda 120 € na L. a 80 € na C.. Nebude brániť v styku matky s deťmi. Matka bráni otcovi v styku s mal. C.. Styk je upravený predbežným opatrením, matka ho nerešpektuje. C. vidí otec len občas. Na pojednávaní dňa 26.2.2015 (čl. 36) doplnil odporca a jeho právny zástupca prednes nasledovne. Nie je nádej na obnovu

spolužitia. Manželia jeden rok spolu fakticky nežijú v spoločnej domácnosti. Predbežným opatrením bolo nariadené, že deti sú zverené matke. Otec nemarí toto rozhodnutie, neodňal deti matke, syn k nemu prišiel sám od seba a otec rešpektoval jeho rozhodnutie. Išlo o vôľu dieťaťa, ktoré má 13 rokov a je dostatočne rozumovo vyspelý na to, aby bolo potrebné rešpektovať jeho vôľu, inteligenciu, správanie. Uvedomuje si, kde chce žiť a prečo tam chce žiť. Fakticky takýto život o otca prebieha 3 roka. Nie je poblúznený kamiónom. Otec má vytvorené podmienky pre starostlivosť o deti, napriek tomu, že jazdí kamiónom. Jazdí na pravidelnej linke Ž. - P. U. Q., teda na dennej báze a každý deň je zo zamestnania doma. Len výnimočne sa vyskytne prekážka, kedy sa zdrží. Na záver právny zástupca navrhol striedavú starostlivosť - 2 týždne u matky, 2 týždne u otca s tým, že mal. dcéru privezie každý večer k matke. Právny zástupca otca doslovne uviedol: „Ja dávam súhlas k uzavretiu takejto rodičovskej dohody a k schváleniu súdom.“

Tým mal súd preukázané, že na pojednávaní dňa 26.2.2015 došlo k uzavretiu rodičovskej dohody čo do úpravy práv a povinností rodičov na čas po rozvode k mal. deťom a to tak, že deti budú v striedavej starostlivosti otca, matky, v rozsahu 2 týždne u jedného rodiča, v rozsahu 2 týždne u druhého rodiča s tým, že otec zabezpečí denný dovoz mal. C. k matke, aby maloletá mohla zaspávať s matkou, keďže je na ňu citovo naviazaná. Striedavá starostlivosť bola dohodnutá v rámci uzavretej rodičovskej dohody s tým, že výživné nebude určené.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Súd mal za to, že bola uzavretá rodičovská dohoda o úprave styku a o výživnom na pojednávaní dňa 26.2.2015, preto rozhodol v súlade s uzavretou dohodou, ktorú rodičia následne spochybnili. Ak niektorý z rodičov opakovane a bezdôvodne a zámerne nebude umožňovať druhému rodičovi styk s mal. dieťaťom takto upravený, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine. K takému prístupu patrí aj manipulácia detí k nerešpektovaniu súdom upraveného styku rodičov s deťmi.

V nadväznosti na § 26 Zákona o rodine k zmene rodičovských dohôd môže dôjsť len vtedy, ak sa zmenia pomery. Vtedy môže súd aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností. Súd dospel k záveru, že od pojednávania dňa 26.2.2015, kde všetci účastníci konania uzavreli rodičovskú dohodu a navrhli ju súdom schváliť, nedošlo ku dňu pojednávania dňa 14.4.2015 k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala inú úpravu rodičovských práv a povinností, než bola dohodnutá v tejto rodičovskej dohode. Súd mal za to, že došlo len k zmene stanovísk a k účelovému prístupu, čo nie je vhodné pre ďalší vývoj mal. detí.

Zo strany matky súd vnímal účelový prístup, kedy začala uzavretú rodičovskú dohodu spochybňovať s tým, že otec nemá vytvorené podmienky na striedavú starostlivosť vzhľadom k výkonu povolania kamionistu. Žiadala výpis z tachografovej karty zamestnávateľa (čl. 45). Tvrdila, že je doma jeden-dvakrát do týždňa a v jeho neprítomnosti sa o deti stará jeho matka, s čím navrhovateľka - matka

mal. detí nesúhlasila a tým spochybňovala aj uzavretú rodičovskú dohodu. Také tvrdenie súd mal vyvrátené odpoveďou zamestnávateľa na čl. 50 spisu na otázku súdu na čl. 49 spisu. Zamestnávateľ uviedol, že otec mal. detí jazdí ako vodič kamiónovej dopravy prevažne na trase P. - L. v intervaloch pondelok - piatok a doma sa zdržiava počas víkendov a počas prestávok v Ž.. Na pojednávaní predložil otec mal. detí potvrdenie na čl. 61 spisu zo dňa 13.4.2015, z ktorého súd mal preukázané, že od apríla 2015 jazdí otec na trase Ž. - A.. Tým mal súd preukázané, že otec má vytvorené podmienky na realizáciu striedavej starostlivosti a realizáciu rodičovskej dohody tak, ako bola uzavretá. Matka svojím tvrdením nepreukázala podstatnú zmenu pomerov od uzavretia rodičovskej dohody na predchádzajúcom pojednávaní. Negatívny výchovný prístup zo strany matky súd videl v jej vzťahu k synovi. Nepovažuje súd za vhodný výchovný prístup realizovať školské povinnosti so synom vo večerných hodinách, keď je už unavený a následne ho za nepozornosť trestať. Matka musí vytvoriť synovi pevný časový harmonogram a režim musí dodržiavať nielen syn, ale aj matka, ako vzor dieťaťa. Rodičia by sa na režime dňa detí mali dohodnúť, aby nebol iný u otca, iný u matky. V opačnom prípade rozhodne súd.

Rovnako ani otec nepreukázal podstatnú zmenu pomerov od uzavretia rodičovskej dohody na pojednávaní dňa 26.2.2015. Právny zástupca otca na ďalšom pojednávaní dňa 14.4.2015 na čl. 54 spisu tvrdil, podľa názoru súdu účelovo, ako reakciu na matkin účelový postup, že L. vyjadril nesúhlas so striedavou starostlivosťou, chce byť opakovane vypočutý, došlo k zhoršeniu jeho psychického stavu, plače a odmieta komunikovať. Také tvrdenie výsluchom mal. L. preukázané nebolo. Súd preto aj postup otca vyhodnotil ako manipulatívny a účelový, rovnako ako aj postup matky. Mal. L. na pojednávaní dňa 26.2.2015 uviedol, že chce byť radšej s otcom ako s matkou a to preto, že s otcom si viac rozumie a matka ho škutovala, keď mu nešlo učenie. Maloletý ju má rád. Bol uzrozumený s tým a súhlasil s tým, že ak bude nariadená striedavá starostlivosť striedavo u matky, striedavo u otca, bude striedavú starostlivosť čo dva týždne rešpektovať. Sám navrhol, že v takom prípade by mohol chodiť na Základnú školu na F. M. B., rovnako aj C.. Chcem byť súbežne s C. u mamy a súbežne s C. u otca. Ako účelový a zmanipulovaný súd považoval prejav maloletého na pojednávaní dňa 14.4.2015 a navyše vo vysokej miere arogantný, neúctivý. Na otázku súdu, prečo zmenil názor o striedavej starostlivosti od posledného pojednávania, uviedol: „A nemôžem len tak zmeniť názor?“. Na otázku súdu, aby vysvetlil, prečo zmenil názor, uviedol: „Nie, nevysvetlím.“

Ani otec svojím tvrdením nepreukázal, že od posledného pojednávania, kedy bola uzavretá rodičovská dohoda, došlo k takej zmene pomerov, ktorá by bránila súdu nariadiť striedavú starostlivosť k mal. deťom. Účelový postup otca prostredníctvom manipulácie maloletého syna súd nevyhodnotil ako zmenu pomerov.

V tomto smere súd konštatuje, že pokiaľ bolo vydané predbežné opatrenie o výchove mal. detí, je povinnosťou rodičov rešpektovať zákon, právoplatné rozhodnutie súdu a k rovnakému prístupu viesť aj mal. deti, aby v budúcnosti nedošlo k situácii, že mal. syn zákon rešpektovať nebude, nebude rešpektovať authority, nebude rešpektovať a ctíť úradné osoby. Súd sa nestotožnil s názorom právneho zástupcu otca, že keď vôľa syna bola nerešpektovať rozhodnutie súdu, že všetci majú vôľu syna rešpektovať a podriať sa jej. Takýto výchovný prístup je v rozpore so zákonom a aj z výchovného hľadiska nesprávny a môže viesť v budúcnosti k tomu, že mal. syn nebude rešpektovať zákon, nebude rešpektovať pravidlá, či už v škole, v domácnosti, resp. v iných oblastiach. Preto je povinnosťou otca, aby v čase, kedy bude mať deti vo svojej výchove, dbal aj na rešpektovanie pravidiel, zákonov zo strany detí, školských povinností, úcty k učiteľom, k občanom, autoritám. Pokiaľ takéto výchovné povinnosti bude porušovať, môže dôjsť k zmene výchovného prostredia mal. detí a k zmene výchovných opatrení. Ani jeden z rodičov nemá právo si z mal. detí robiť nástroj na vybavovanie svojich vzájomných účtov, tak ako tomu je v tomto prípade. Vôľu maloletých detí nemožno povýšiť nad zákon, nad povinnosť dieťaťa rešpektovať právoplatné rozhodnutia súdu, dodržiavanie školskej a inej disciplíny.

Za zmenu pomerov od uzavretej rodičovskej dohody nepovažoval súd ani tvrdenie otca, jeho právneho zástupcu vo vyjadrení čl. 51 a nasl. spisu, ako aj na pojednávaní dňa 14.4.2015 (čl. 54 a nasl. spisu), kde uviedol, že otec má optimálne výchovné prostredie pre mal. deti v rodinnom dome s vlastnou záhradou, kde majú vlastné izby, vlastné postele, vlastné stolíky, vlastný priestor pre hranie sa, učenie (poznámka súdu - majetok BSM). Na rozdiel od matky - navrhovateľky, ktorá s deťmi býva v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi v 2-izbovom byte, pričom matka s mal. má k dispozícii len obývaciu miestnosť, ktorú cez deň užívajú starí rodičia, večer rozkladací gauč slúži na spanie matke aj obidvom deťom, ktoré spia v nohách. Nemajú kde uložiť šaty, knihy, nemajú priestor na hranie, starí rodičia si vypijú, nevhodne sa správajú. Otec i jeho právny zástupca vyslovili počudovanie nad tým, prečo si nezabezpečila matka mal. detí pri svojom príjme prenájom bytu. Matka túto skutočnosť vysvetlila tým, že len ona sama spláca

hypotéku na rodinný dom patriaci do BSM, ako aj iné spoločné pôžičky. Uviedla, že po vyporiadaní BSM si zakúpi byt.

Súd dospel k záveru, že právoplatné rozvodové konanie je aj podmienkou pre vyporiadanie BSM medzi manželmi. Preto ani u otca nejde o trvalý stav, pokiaľ ide o rodinný dom, v ktorom, podľa jeho tvrdenia, majú deti vytvorené objektívne podmienky, kým matka ich nemá. Takéto podmienky pre deti sú dočasné nielen u otca, ale aj u matky. Vyporiadaním BSM sa podmienky matky čo do bývania pre seba a pre mal. deti môžu zmeniť, rovnako ako aj u otca. Bolo nevyhnutné stabilizovať výchovné prostredie mal. detí a preto súd zveril deti do striedavej starostlivosti. Napriek stiesneným bytovým podmienkam nebolo preukázané, že by sa matka o mal. deti nestarala. Keby súd bral do úvahy len kritérium majetkové a nebral do úvahy aj kritérium výchovné, citovej naviazanosti a ostatné nevyhnutné podmienky k riadnej výchove mal. detí, potom by štandardne bol nútený zverovať mal. deti do výchovy len tomu z rodičov, ktorý má z ekonomického hľadiska vytvorené lepšie materiálne podmienky. Pokiaľ by táto situácia v rodine matky mala trvalý charakter, súd by bol nútený svoje rozhodnutie prispôbiť uvedeným pomero, ktoré sám vyhodnotil ako nevhodné pre trvalú výchovu detí, avšak s poukazom na už uvedené, ide o prechodnú situáciu vzhľadom k tomu, že po rozvode manželstva bude nasledovať vyporiadanie BSM a teda matke sa vytvoria podmienky pre to, aby obdržala vyporiadací podiel z BSM a zabezpečila deťom dôstojnejšie bytové podmienky, čo nie je možné teraz, vzhľadom k tomu, že len sama platí hypotéku na rodinný dom a ostatné spoločné pôžičky. Za tejto situácie možno konštatovať, že aj samotný otec tým, že neprispieva 1 platieb na spoločné pôžičky a hypotéky, podieľa sa na tom, že matka nemá finančné prostriedky na to, aby za tejto situácie vytvorila deťom dôstojné podmienky na bývanie. Preto túto situáciu súd nevyložil len na úkor matky. Keďže otec nepredložil žiaden dôkaz, že matka vo vzťahu k dcére nedodržiava hygienu, súd mal za to, že ide o nepreukázané tvrdenie.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahu medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 18 a 19.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu; byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 19 ods. 2 Zákona o rodine o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

Podľa § 19 ods. 3 Zákona o rodine na výkon povolania a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

Podľa § 144 OSP účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

Čo do rozvodu súd manželstvo rozviedol. Mal za to, že rozvrat je trvalý, hlboký, manželstvo je neobnoviteľné. Rozhodnutie o rozvode súd nemohol založiť na nepreukázaných tvrdeniach. Matka neuniesla dôkazné bremeno na preukázanie fyzických, slovných útokov, citového vydierania, ani na preukázanie tvrdenia, že odporca fluktoval v zamestnaniach a neposkytoval finančné prostriedky na chod domácnosti a výživu detí. Súd mal preukázané, že keď odišla navrhovateľka pracovať v roku 2006 do zahraničia, bolo to po vzájomnej dohode manželov, neodišla svojvoľne. Uveril tvrdeniu odporcu, že 2 týždne pracovala ona, 2 týždne pracoval on, striedavo sa starali o deti a striedavo zarábali finančné prostriedky na chod domácnosti a rekonštrukciu domu. Iné závery v konaní preukázané neboli. V konaní bolo preukázané faktický stav, že navrhovateľka v júni 2014 opustila spoločnú domácnosť. Príčina odchodu preukázaná nebola. Preto súd ustálil, že navrhovateľka porušila funkciu manželstva podľa § 18, 19 Zákona o rodine, povinnosť fakticky žiť spolu, spoločne hospodáriť, spoločne vychovávať deti, vzájomne si pomáhať. Ani odporca neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie svojho tvrdenia, že príčinou odchodu navrhovateľky zo spoločnej domácnosti bol intímny vzťah s iným mužom. Ani jeden z nich na preukázanie svojich tvrdení nenavrhol dôkazy - listinné, svedecké, iné. Napriek uvedenému súd mal za to, že od júna 2014 do rozhodnutia súdu 14.4.2015 manželia spolu fakticky nežijú, v dôsledku čoho zanikli aj ostatné funkcie manželstva podľa § 18, 19 Zákona o rodine (intímna, ekonomická, výchovná, vzájomnej pomoci). Manželstvo je nefunkčné, hlboko, trvalo rozvrátené, preto ho súd rozviedol. Mal za to, že rozvod manželstva bude aj v záujme mal. detí. Zamietol návrh na doplnenie dokazovania znalcom z odboru psychológie vo vzťahu k výroku na úpravu práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode. Poukázal jednak na vyjadrenie právnej zástupkyne navrhovateľky na čl. 37 spisu, kde sama uviedla, že znalecké dokazovanie psychológom by nebolo vhodné, pretože syn by to zle znášal. Taktiež súd dospel k záveru, že pre deti je najdôležitejšie rýchle rozhodnutie, napätie neprospieva deťom. Ani účelový postup a vzájomná manipulácia rodičov taktiež neprospieva deťom. Záujmy detí by mali rodičia nadradit' nad svoje vlastné záujmy. Súd vypočul mal. deti, bral do úvahy aj ich vyjadrenie a vyjadrenie detí nebolo v rozpore s rozhodnutím súdu o striedavej starostlivosti. V tomto smere súd podotýka, že rešpektovanie názoru dieťaťa súdom neznamena, že súd bude o právach a povinnostiach mal. detí na čas po rozvode rozhodovať na objednávku, na želanie mal. detí, tak ako tomu bolo v tomto prípade zo strany mal. L., ktorý sa domnieval, že stačí len to, keď vysloví želanie a zmení názor a súd je povinný bez akejkoľvek argumentácie a preukázaných dôvodov jeho želanie a zmenu názorov rešpektovať. To nie je správny prístup k výchove mal. L.. Záver psychológa by bol otázkou odbornou, ktorá by nemohla nahradiť rozhodnutie súdu o tom, ako upraví práva a povinnosti rodičov k mal. deťom na čas po rozvode. Preto súd dospel k záveru, že striedavá starostlivosť je vhodná z hľadiska mal. detí a obidvaja rodičia majú vytvorené podmienky na to, aby ju realizovali. Za splnenia aj ostatných povinností, ktoré v tomto rozhodnutí súd rodičom určil, je takáto úprava práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po rozvode v záujme mal. detí.

V nadväznosti na § 144 OSP súd dospel k záveru, že navrhovateľka neuniesla dôkazné bremeno na preukázanie svojho tvrdenia, že rozvod zapríčinil výlučne odporca a preto je povinný nahradiť trovy konania. Súd preto o trovách konania podľa § 144 OSP tak, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.

Podľa § 27 ods. 1 Zákona o rodine manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Podľa § 27 ods. 2 Zákona o rodine manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.